

Téměř 56 milionů receptů zaslali lékaři v roce 2024 formou SMS. SÚKL to stálo přes 33 mil. Kč - pětinu provozních výdajů

3.11.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Na elektronické recepty, které zasílají lékaři pacientům pomocí SMS zpráv, vynakládá Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) významnou část prostředků určených na svůj provoz. V roce 2024 SÚKL zaplatil za SMS recepty více než 33 mil. Kč - téměř pětinu svých provozních výdajů. A počet SMS receptů neustále roste: zatímco v roce 2020 bylo formou SMS zasláno 28,5 milionu receptů, v roce 2024 už to bylo téměř 56 milionů receptů. To je téměř 65 % všech předepsaných e-receptů. Se zavedením povinného ePoukazu na zdravotnické prostředky v roce 2026 se očekává další významný růst výdajů na SMS. Existují přitom i jiné možnosti, jak recept pacientovi předat nebo jak si lék v lékárně vyzvednout. Veřejnost o tom ale příliš neví. Zjistil to NKÚ při kontrole hospodaření SÚKL v letech 2020 až 2023 a období následujícího.

Všechny předepsané recepty procházejí systémem eRecept. Ten představuje klíčový prvek digitalizace českého zdravotnictví a je součástí kritické infrastruktury státu. Spravuje a provozuje ho právě SÚKL. Elektronická preskripce léčiv je povinná pro všechny lékaře od 1. ledna 2018. Pacient si může zvolit způsob doručení receptu, a to buď využitím aplikace eRecept (zde je recept zobrazitelný vždy), prostřednictvím SMS, e-mailu či v tištěné formě. Od června 2020 si může pacient lék v lékárně vyzvednout i jen po předložení platného občanského průkazu. Lékárník daný recept vyhledá v systému eRecept.

„V porovnání s některými jinými digitálními systémy státu systém eRecept úspěšně užíváme. Ovšem eRecept formou SMS generuje SÚKL už dnes třicetimilionové roční výdaje z jeho provozu, které v budoucnu ještě více porostou. Toto je podle nás nesystémové řešení, nad kterým by se měl stát zamyslet, a náklady na podobně úspěšnou komunikaci státu s občany řešit jinak. Nemohou být například SMS, které posílá stát občanům, od operátorů zdarma?“, ptá se člen NKÚ Jan Stárek, který kontrolu vedl.

Náklady může snížit využívání aplikace

Od roku 2020 je pro pacienty dostupná aplikace eRecept (mobilní aplikace nebo webová verze). Uživatelé se do ní mohou přihlásit identitou občana, bankovní identitou nebo pomocí mobilního klíče eGovernmentu. V roce 2024 bylo prostřednictvím aplikace eRecept pacientům vydáno něco přes 290 tisíc receptů, tedy ani ne půl procenta (0,34 %) z celkového počtu vystavených receptů.

Aplikace přitom občanům nabízí řadu dalších užitečných funkcionalit: po přihlášení mají přístup k přehledu všech předepsaných a vydaných léků, k informacím o předepisujícím lékaři, lékárně a k příbalovým informacím. Od listopadu 2023 byla do aplikace integrována funkce Registr mandátů, která umožňuje pacientům udělit plnou moc pro zastupování. Zjednodušuje tak situace, kdy pacient sám nemůže nebo nechce spravovat své zdravotní údaje – například senioři či osoby s omezenou pohyblivostí. Od roku 2024 umožňuje aplikace také zjistit, ve kterých 20 nejbližších lékárnách je aktuálně skladem lék s omezenou dostupností. Od letošního roku je součástí aplikace také evidence limitu doplatků, kterou dříve vedly zdravotní pojišťovny.

NKÚ zjistil, že širším využíváním aplikace eRecept může SÚKL své provozní náklady snížit. Přesto

byla informační a mediální kampaň na podporu využívání aplikace spuštěna až v roce 2025, tedy téměř pět let po jejím zpřístupnění. Kampaň měla za cíl snížit počet SMS receptů, zvýšit počet aktivních uživatelů aplikace a podpořit využívání lékového záznamu zdravotnickými pracovníky. V době kontroly však NKÚ nemohl vyhodnotit její dopad, protože plnění smluvních závazků ještě nebylo ukončeno.

Chyby ve veřejných zakázkách

NKÚ při kontrole dále zjistil, že SÚKL chyboval ve veřejných zakázkách. U osmi z 15 prověřovaných zakázek konstatoval NKÚ porušení právních předpisů. U veřejných zakázek na nákup informačních a komunikačních technologií v hodnotě 37,6 mil. Kč bez DPH zjistili kontroloři porušení zásady transparentnosti. Toho se SÚKL dopustil tím, že neuchoval dokumentaci vztahující se ke stanovení předpokládané hodnoty zakázky, což je klíčový prvek tzv. auditní stopy. SÚKL tak znemožnil zpětnou kontrolu správnosti a přiměřenosti zvoleného zadávacího postupu.

U veřejné zakázky na cateringové služby zadal SÚKL zakázku na základě výjimky přímo poskytovateli, přestože podmínky uplatnění této výjimky nebyly naplněny. SÚKL tak nepostupoval transparentně a porušil zásadu rovného zacházení, když uzavřel smlouvu s konkrétním dodavatelem bez výběrového řízení. Tím jej zvýhodnil oproti jiným dodavatelům. SÚKL v kontrolovaném období let 2020 až 2023 realizoval 100 veřejných zakázek v hodnotě 397,5 mil. Kč a pořídil majetek v hodnotě 178,7 mil. Kč.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/temer-56-milionu-receptu-zaslali-lekari-v-roce-2024-formou-sms--sukl-to-stalo-pres-33-mil--kc-_petinu-provoznich-vydaju-id15078